

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. NAGY BÉLA.

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Vasut-utca 306.

Az oláh rablótámadás.

Vasárnap este Románia hadat üzent az osztrák-magyar monarchiának. Ez a nyolcadik hadüzenet, melyben mi is részeseitünk. E hadüzenetre Románia 25 hónapra keresztül készült. Teljes tisztossággal hajtotta végre a maga számításait. Előbb eladta nekünk és Németországnak mint jóbarátnak három évről felgyülemlett dohos, nyirkos, pállott búzáját, minden értékesíthető terményét, ipari és kereskedelmi cikkeket. Milliárdra menő bevételeket, jó üzleteket csinált az okos, furfangos román kormány és azután úgy tudta intézni a dolgot, hogy romániai ügyetlen, bárgyu képviselőnk még a mozgósítás tényéről és irányzatáról sem tudott semmi bizonyosat jelenteni Bécsbe. Nem volt képes ottani képviselőnk kitapasztalni, hogy baráttal van-e dolga, vagy közönséges balkáni zsebmeteszóval?

Minthogy külügyminisztériumunk a romániai helyzetről téves értesítéseket kapott, a magyar közvélemény is helytelenül ítélte meg a romániai helyzetet s egyáltalán nem várt támadást Románia részéről. Épen azért nem lehet csodálkozni, ha a román hadüzenet a magyar közvéleményben általános meglepetést, megdöbbenészerű kínos érzést s ezzel kapcsolatosan az elképzelhető legnagyobb elkeseredést szülte.

Románia ugyanis ugyanzólván Ausztria-Magyarország és Németország támogatása és barátsága révén lett azzá, ami most. Német és osztrák-magyar pénz, ipari és kereskedelmi vállalkozás vetette meg az ország boldogulásának, fejlődésének, jövőjének nagyobbik felét. E két hatalom diplomáciai támogatása mellett lett Románia önálló, független királyság. Németországból, a német császári ház egyik rokon ágából került ki első királyi uralkodója is, akinek műveltsége, előrelátása és sok-sok milliói teremteték meg Románia politikai, gazdasági, szellemi kulturáját.

A román hadüzenet legfőbb vádló pontja az, hogy Magyarországon a románokkal mint alárendelt népfajjal bántak a különböző magyar kormányzatok. Einyomták őket, talán nem igen került belőlük elég miniszter, elég képviselő, elég főispán stb. Hát ez mind közönséges oláh hazugság. A magyarországi románok sok tekintetben több szabadságot élveztek, feltettebb gyermekei voltak a kormányzatnak, mint a született magyarok. Ugyan ki üldözte volna itt a becsületes románokat? Oláh származású kuriai bíró, főispán, katonatiszt, tanár, tanító, tisztviselő annyi van az országban, hogy ez már valósággal a

magyar elem tulszárnyalását vonta maga után. Aztán mutassunk rá gróf Tisza István miniszterelnök kibékült, engedékeny nemzetiségi politikájára, mely bármily nemes célt szolgált is, de végeredményében mégis a magyar állameszme gyöngülését jelentette, amikor a hazai románságnak egyházi és iskolai téren anyanyelve használatában oly szembetűnő engedményeket tett. Ez az engedékenység akkor sok jogos aggodalmat váltott ki.

Be kell látnunk, hogy mindezek a fáradozások odaát Romániában józan megítélés alá nem estek. Az utca hangulata és a muszka rubel hálóba kerítette nemcsak Románia főkolompasait, de magát Bratiánut is, a leghazugabb és legszemtelenebb oláh demagógot. Ennek lett áldozata a szerencsétlen Ferdinánd oláh király is, aki egyszerűen Nagy-Románia uralkodója akar lenni. Ez a Nagy-Románia Erdélyből és a Bánáttól lenne összerabolva, ha nem volna magyar szív, magyar kar és magyar fókos.

Románia hadüzenete komoly jelentőségű ebben a véres világháborúban, amikor amugy is ezer sebtől vérezünk. De él még a magyarok istene, a magyar nép bosszúálló ereje: ez megcsinálja majd az igazságot! Elvérezhetünk ebben a szörnyű harcban, de előbb Romániát küldjük a más világra.

Addig is tanuljuk meg, hogy kigyót ne melengessünk többé a keblünkön, mert a kigyó orozva, alattomban támad, irgalom nélkül kivégez bennünket, ha idejekorán talpra nem állunk és ha csizmánk vaspatakjával el nem tapossuk dögletes, bűzös fejét.

Harcéri és külpolitikai események.

Románia, 35 éven keresztül katonai szövetségesünk, az aug. 27-én tartott bukaresti koronatanács határozata alapján Ausztria-Magyarországnak hadat üzent. Alig mondták ki a határozatot, az oláh puskák a hegyesorosok között megszólaltak s a magyar határon álló, mísem sejtő határrendőröket, esendőröket, pénzügyőröket a híres oláh hadsereg az egész 600 kilométeres fronton megtámadta. Ekkor még senki sem tudott a hadüzenetről. Az oláh kormány oly szemérmellenül játszotta álarcos szerepét, hogy a Romániában tartózkodó 180-200 ezer főnyi magyar állampolgár hazatérését is lehetetlenné tette. Ezáltal a nemzetközi jogon olyan súlyos sérelmet ejtett, amelynek fejében külön büntetés járna, ha tisztességes államok fogják majd megkötni a békét.

A hadüzenetre Romániát nem az készítette, hogy mi az ő érdekeit nem istápoltuk volna eléggé. Hiszen félszáz év alatt mellettünk és jóvoltunkból kulturállammá hizott fel. Az entente beigérte neki Bukovinát, Erdélyt és a szerb Bánátot szöröstől-böröstől, emellett Bulgáriának Szilisztriától Ruscsukig eső dunamenti részét. Altitól még Besszarábiából is pár falatot. Ez ígéreték részegítették meg az oláh agyvelőket. Szűk lett nekik mai bocokoros hazájok s becsület, szerződés, szövetség sutba dobaván, megkezdődött ellenünk az irtó háború. Diplomáciánkat, kormányainkat és a hadsereg vezetését Románia gyarus magatartása már régebb idő óta fogalkoztatta, mindamellert senki sem hitte, hogy a román király hozzájárulását adja olyan gaz elhatározáshoz, mely a szövetségstárs elleni rabló hadjárattal végződik. Ez az eljárás hasonlít ahhoz, amikor az apát legyilkolja a fiu, a testvért megöli a testvér.

A hadüzenet után pár órára az oláh hadsereg az őrizetlenül álló erdélyi szorosokat keleten és délen birtokába vette s alig pár nap alatt a legszélső vármegyék-ből Csik, Háromszék, Brassó megyéket egészen Fogaras, Szeben és Hunyad megyék déli részét részben elfoglalta. Oláh közre jutottak Brassó, Kézdivásárhely, Csikszereda, Petrozsény, Nagyszeben, Szepsiszentgyörgy városok s a székely vidék jelentékenyebb része. Ezt annyival inkább tehette, mert hadvezetőségünk a védelmi vonalat harcok esetére jóval a határokon belül állapította meg s így hadseregünk ebbe a vonalba vonult vissza. Egy hét óta folyik a véres, kegyetlen harc most már az oláhokkal is, akik nem tudják azt lefogni, hogy mily szerencsétlenségbe hajtják ez által a magyar hazában élő három millió románt is.

A különböző harctereken fontosabb események nem állottak elő. A nyugati harctéren nincs pihenés, az orosz, olasz fronton szakadatlanul bömbölnek az ágyuk és egyre folynak a támadások. Szaloniki előtt erőiesen támadnak a bolgárok. Orosz csapatok Dobrudzsába vonulnak tel, hol Bulgária ellen új támadás készül. Itt említtjük fel, hogy a velünk szövetséges Németország, Törökország és Bulgária hadat üzentek Romániának.

A magyar országgyűlés szept. 5-én ülést tart.

A hadiárvak ügye.

Dr. Fekete László polgármester előnöktele alatt aug. 29-én kedden délután 4

őzakar a városháza nagytermében értekezlet tartatott a városunkbeli hadiárva-segélyezése és neveltetésének biztosítása érdekében. A polgármester lelkes hangú felhívására az értekezleten mintegy 60—70 férfi és nő meg is jelent, azonban városunk 16,000 főnyi lakosságához s a nagy ügvről képest ez a létszám csekélynek mondható. Különösen feltűnt, hogy a helybeli bankoknak egyetlen képviselője sem volt jelen.

A megjelentek között ott láttuk Demjén Ferenc, Szabó Antal református, Dömötör György r. kath. lelkészeket, a városi tanács tagjait, Padrah Sándor kir. közjegyzőt, Lengyel Imre ny. kir. táblai bírót, Gerstner Miksa kir. járásbíró, a nőegylet és vöröskereszt egyesületek vezetését, az állami polgári fiúiskola igazgatóját, a ref. tanítótestület elnökét stb.

Dr. Fekete László polgármester üdvözlővén a megjelenteket, felhívta Dömötör György r. kath. plebánost, mint akit Hajdúvármegye törvényhatóságának vezetősége a megyebeli hadiárva-bizottságok megalakítására felkért, ismertette az ügy miben állását és tegye meg idevonatkozó indítványát.

Dömötör György plebános magas színvonalon álló lelkes beszédben behatóan foglalkozott a hadiárva ügy minden részletével. Vázolta egyeseknek, a társadalomnak, a városnak s a hazának szent kötelességeit a hadiárva felnevelésénél. Indítványozta, hogy a városunkbeli hadiárva bizottság alakíttassék meg. Ajánlja, hogy mivel a városi tanács e célra már 1200 koronányi összeget kezelésébe vett, a hadiárva ügy s az e célra megindítandó gyűlések vezetésére a városi tanács kéresek fe. A maga részéről évi jövedelméből 114 koronát ajánl fel a nemes célra.

Dömötör plebános szavai nagy tetszéssel s éljenzéssel fogadtak. Lengyel Imre táblabíró szerint a hadiárva ügye állami ügy, melynek megvárosításánál a társadalomnak, községeknek és törvényhatóságoknak jelentős szerep jut. Ismerteti Vasvármegye nemes áldozatkészségét. Indítványozza, hogy az érettség hős halált hősök árváinak neveltetése s további felségélyezése lehetővé tétele érdekében a városi képviselőtestülethez átirat intézések e célra kivetendő pótdó megszavazása iránt.

Demjén Ferenc ref. lelkész és Padrah Sándor kir. közjegyző felszólalásai után dr. Fekete László polgármester összegezte az értekezlet határozatait, amely szerint a hajdúszoboszlói hadiárva-bizottság megalakult; a hadiárva ügyét a városi tanács, — élén a polgármesterrel — fogja intézni. Szükség esetén a bizottság a helybeli jótékony egyesületek vezetőiből magát kiegészítheti. Ugyancsak városi tanács fogja vezetni azt a propagandát, mely egy tekintélyes hadiárva alap megalapozását célozza. Az értekezlet felkéri a városi közgyűlést, hogy a hadiárva felségelésére a szükséghez mért pótdótot szavazzon meg. Végül az értekezlet hálás köszönetét fejezte ki Dömötör György plebános előtt.

lelkes, buzgó munkásságáért, áldozatkészségeért, amit a közügy előmozdítása érdekében tett.

Iparos tanonc iskolai értesítés.

A Vallás- és Közoktatásügyi miniszter ur 93,200—1916. VII. e. számú körrendelete értelmében az iparos- és kereskedő tanonc iskola 1916—17. tanévi működése tárgyában a tanonctartó iparos és kereskedő urakat van szerencsém a következőkről értesíteni:

1. A szabályszerű beiratás szept. 1-én és a tanítás legkésőbb szept. 15-én megkezdendő.

2. A tanszerződésben álló összes iparos és kereskedő tanoncok tartoznak beiratkozni.

3. Az iskolába járás alól fölmenthetők mindazon tanoncok, kik oly üzemekben dolgoznak, melyek katonai szállítókkal vannak igénybe véve, vagy amelyeknek tulajdonosa hadbavonult s e miatt az üzem fenntartása érdekében a tanoncok az iskolai tanulmányi időre is nélkülözhetetlenek. A fölmentést minden tanonc munkaadója vagy helyettese az iskola igazgatójánál tartozik kérelmezni írásban vagy személyesen szóbelileg a beiratás alkalmával vagy később, midőn a nélkülözhetlenség már bekövetkezett. A fölmentést a kellő indok fennforgása esetében az igazgató adja meg rövidebb vagy hosszabb időre, azonban legfeljebb egy fél tanévre. A fölmentés a tanoncok egészére, esetleg egy részére terjedhet. A kérelmek elbírálásánál figyelembe veendő, hogy a felmentések célja az ipari érdekek és különösen a halasztást nem tűrő ipari munkáknak és szolgáltatásoknak biztosítása, úgy azonban, hogy a fölmentések által a tanulmányi rend ne veszélyeztessék s az iparokban valóban nem nélkülözhetetlen tanoncok az oktatásban veszteséget ne szenvedjenek.

4. Általában a tanoncok iskolalátogatási kötelezettsége a legszigorubb ellenőrző eljárással biztosítandó s az igazolatlan mulasztások további eljárás céljából az illetékes hatósághoz, mint rendőri büntető bírósághoz pontosan bejelentendők.

Fölhívom azért az iparos- és kereskedő urakat, hogy tanoncaik beírása és iskolalátogatása tekintetében, valamint az esetleges fölmentések kérvényezése tárgyában az e mondottakhoz pontosan és szigorúan alkalmazkodni siveskedjenek.

Az iskolai bizottság határozata szerint tanonciscolánkban a beiratások szeptember 10-én vasárnap d. e. 8—12 óráig tartatnak meg s a rendes tanítás szept. 12-én megkezdődik.

Hajdúszoboszló, 1916. aug. 25.

Szécsy Miklós
igazgató.

A mai Románia.

Augusztus 30-án volt éppen hatvan esztendeje annak, hogy a párisi béke alapján a moldvai és az oláh fejedelemséget

kivonták az orosz protektorátus alól és ezzel megvetették a mai román királyság alapját. Noha a szerződő hatalmak akkor úgy határoztak, hogy két fejedelemmel és két parlamenttel megmarad a két külön fejedelemség, csupán közös törvényhozások közös polgárjoguk és közös kormányzó bizottságuk lesz, amely Focsaniban székel, mégis már a kormányzó bizottság első ülésén, 1857 szeptemberében elhatározták a két fejedelemség egyesítését »Románia fejedelemség« névvel és elhatározták azt is, hogy a trónra egy uralkodó idegen európai dinasztia valamely tagját hívják meg. — A szerződő hatalmak ugyan megtagadták ehhez a hozzájárulásukat, a két hercegség azonban egy hirtelenül és véletlenül felmerült jelöltet, a moldvai Cuza ezredest, állították előtérbe.

Igy helyreállott a perszonális unió, amelyet azután Cuza 1861-ben a két fejedelemség tényleg egyesítésévé alakított át. A következő évben, 1862-ben már megnyitották Bukarestben az első közös nemzetgyűlést. Becsületes, katonás törekvése elcéljára sem tudta Cuza Románia belső viszonyait konszolidálni. Az a törekvés, hogy a politikailag éretlen paraszfnépet kielégítse, ellene fordította a bojárokat, majd a dohány monopólium behozatala felkelést okozott Bukarestben, amelyet csak fegyveres beavatkozással lehetett elfojtani és 1856. februárjában annyira Cuza ellen fordult a néphangulat, hogy benyomultak palotáiba és erőszakkal kényszerítették őt a lemondásra. Ekkor egy ideiglenes kormány alakult és a koalíciós miniszterium, valamint a kamarák, Hohenzollern Károly herceget Károly Antal herceg orosz miniszterelnök fiát, III. Napoleont egyik unoka öccsét választották fejedelemmé. Kalandos dolog volt az amire a fiatal Herceg vállalkozott Auszriába akkor háboruban volt Poroszországgal és Károly herceg kereskedőnek öltözve hamis utlevéllel ment át Ausztrián Magyarországon Romániába, Turnu Severinbe 1866. május 20-án érkezett és ott kikiáltották fejedelemmé.

Károly fejedelemnek eleinte nehezére esett alávetnie magát a szultán fenhatóságának, azonban olyan ügyesen tudott alkalmazkodni a helyzethez, hogy végül is önkényes elhatározással kereskedelmi szerződéseket kötött a hatalmakkal. Ausztria Magyarország Románia között 1875-ben jött létre az első kereskedelmi szerződés. Ezzel megtört a jég és rövidesen a többi hatalmak is követték Ausztria-Magyarország példáját. Károly fejedelem már 1873-ban bizalmasan közölte azt a szándékát gróf Andrassy Gyulával, hogy meglepetésszerűen függetlennek fogja nyilvánítani országát. Andrassy, akkori külügyminiszterünk azt tanácsolta, hogy várjon be egy alkalmasabb pillanatot, a melyet az orosz-török háborúnak kellett meghoznia. Románia és Oroszország titkos szerződésre léptek, ennek alapján Oroszország — Románia formális tiltakozása mellett — átvonult Moldván és az Oláhföldön és a törökök ellen ment. Mikor a törökök szorult helyzetbe kerültek. Károly Pievánál 35,000 emberrel állott az oroszok mellé, megostromolta

**Műláb, műkéz, járó és támgép ferde
növésű gyermeknek, acél fűzőt, sérv-
kötőt, haskötőt, gumi görcsér harisnyát készít**

külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész **Debrecen, Piac-u. 16. Alföldi Bank épületében.**

Vitárius Sándor

Plenát és később Viddint is megszerezte magának. Oroszország hálája azonban árulás volt. Oroszország a san stefanoi békében ugyan függetlenségét biztosított Romániának, azonban elvette tőle Besszarábiát és helyette csak a Dobrudást adta át. Ismét Ausztria-Magyarország volt az első, amely követet küldött Bukarestbe és ezzel elismerte a fejedelemség önállóságát és függetlenségét. A fejedelemség 1881 március 26-ikán királyság lett és Károlyt május 22-én ünnepélyesen királlyá koronázták. Azóta Románia állandó gazdasági és politikai fejlődésnek indult.

Romániának a Balkán-háboruban és a világháboru eddigi folyásában való szereplése már tulontul ismeretes. Károly király a legmeszebbmenő semleges politikát űzte és e mellett őszinte barátja volt a monarchiának. Károly király azonban már a háboru elején elhunyt. Elhunyt öccsének idősebbik fia Ferdinánd lett utóda és szabad ut nyílt meg a ruszofil pártpolitika számára. Az erkölcsök egyre jobban eldurvultak. Románia elvakult és királya megüzentte nekünk a háborut. Ferdinánd király 1865-ben született és huszonnyolc éves korában 1893 január 10-én vette feleségül Mária szász-köburg göthai hercegnőt. Házaságából két fia és négy leánya származott, akik a görög katolikus egyház hívei. Idősebb fia, Károly herceg, a trónörökös, most huszonhárom éves.

Hadi rokkantak.

A háboruban rokkanttá vált katonák elhelyezése ügyében a kormánynál erősen foglalkoztak. A rokkantak nyilvántartását és azok részére a munkaközvetítést most szervezik az illetékes rokkantügyi hivatalok.

A teljes szervezés befejezésig az egyes minisztériumok a maguk hatáskörében törekszenek az ideiglenes megoldásra. Minden hadiszállításon résztvevő vállalatoknál már most követelik a rokkant katonák alkalmazását. A minisztériumokban, állami és vásári hivatalokban egyaránt gondoskodás történik azoknak elsősorban alkalmazásuk iránt.

A háboru befejezésével a rokkantak nagyszámára való tekintettel nincs módjában az államnak valamennyit elhelyezni. Az összes közszállításon résztvevők, állami, megyei és városi hivatalok megüresedett helyeire a rokkantak kerülnek. Így sem lesz azonban valamennyi elhelyezhető ezért a társadalomnak is részt kell vennie a rokkant ügy rendezésében. — Az állam első és fő kötelessége, hogy már most gondoskodjék olyan foglalkoztató műhelyek felállításáról, hol a munkaképtelenné vált katonák megtanulja azt, melyet polgári foglalkozásként tovább űzhet. A háboru után igen sok iparosra és kereskedelmileg képzett egyénre lesz szükség. Azok, kik egyes iparágakat már most megtanulnak, a háboru után feltétlenül találhatnak megélhetést. Sokan szép irással mint írások vagy díjnok is megélhetnek. Az államnak oda kell hatnia, hogy ezek a rokkantak olyan foglalkozást tanuljanak, hol rokkantságuk nem akadály. A féllábu katonák irodában kitűnően használható, mint mesterség pedig a szabóság, cipészesség stb. félkezű állami, megyei, városi vagy mint bankszolga fel-

tétlenül megfelel. Sehol és senkinél ne legyen a rokkantság akadály, mert ha eleinte bár sajnálatból vagy kormánynyomásra alkalmazzák is őket, az idők fojamán mégis mindenki jó és egészséges erővel igyekszik azokat pótolni. A megfelelő munkakörlet megválasztása a legfontosabb. A rokkantság csak ott akadály, hol a gyors munkát akadályozza. Ne tanítsuk a félkezű katonákat kézimunkára még akkor se, ha a kapott műkézzel elég ügyesen operál. Bármily kitűnően végzi is munkáját, mégsem cserélhető fel egy épkezű emberrel. A félkezű katonák részére száz- és száz munkakörlet áll rendelkezésre. A nagy foglalkoztató és oktató intézetek felállításuk sokkal fontosabb ma, mint minden más. Az állam sokkal könnyebben helyezheti el rövid időn belül az összes rokkantakat, ha azokat még a háboru tartama alatt gondos és előrelátó neveléssel és oktatással jövődő pályájukra kiképezi.

A háboru után előre látható nagy munkahiány a rokkantak 60%-át munkához juttatja s csak 40% marad az állam gondozására. Ez természetesen csakis akkor következhetik be, ha minden rokkant a most már neki megfelelő munkakörletben teljes jártassággal bír. Erről az államnak most kell gondoskodnia annál is inkább, mert a háboru után annál nagyobb lesz a nyomor és annál jobban érezhető majd a munkaerő-hiány.

Borbély József.

Mélységes gyász érte lapunk kiadótlajdonosát, Borbély Samu bank pénztárnokot. Egyetlen fia, szüleinek s az öreg nagyszülőknek drága reménysege, Borbély József III-ad éves műegyetemi hallgató, 3. h. gy. e. zászlós, a legjobb és legkedvesebb gyermek, 22-ik életévében a wolyniai harcmezőn hősként halálával júl. 14-én meghalt. Porrá vált részei a harcmezőn, idegen földben adták át az enyészetnek. Emléke felett a kesergő szülei szíven kivül a nemzet kegyetele is virrasztani fog időtlen időnkig!

HIREINK.

— A ref. templomban ma délelőtt Szabó Antal lelkész predikál.

— A református elemi népiskolák szept. 4-én megnyílnak. Mivel a katonaság az iskolai tantermek legnagyobb részét katonai célokra lefoglalta, tanítás egyelőre csak a központi leányiskolai tantermekben lesz és pedig délelőtt 8-tól 12-ig a fiúk, délután 2-től 6-ig a lányok fognak iskolába járni. A beiratások a fiú és leányiskolában szept. 4-től szept. 11-ig tartanak és pedig délelőtt a fiúk, délután a lányok részére.

— A ref. iskolaszék szept. 1-én Szabó Antal lelkész elnökle alatt ülést tartott, mely alkalommal a tanítótestület javaslata alapján foglalkozott az iskolák megnyitásával, a tanítók beosztásával. A Nagy Sándor alapítvány két ideiglenes 200—200 koronás ösztöndíjára Béres Antal és Erdős Károly tanulókat vette fel. Az Alexy-Maklár alapítvány kamataira pályázó nem jelentkezett.

— A polgári leányiskolai növendékek szüleit, kik gyermekeik taníttatása végett hozzám fordultak, tisztelettel értesítem, hogy a kérvényt az illetékes minisztériumhoz elküldtem. A kérelem megadása iránt reményünk lehet, mivel az illetékes fórumok, így a főispán ur öméltsága is kérésünk megadását ajánlták. A kérvény elintézését azonnal közölni fogom a szülőkkel. Tisztelettel Demjén Ferenc ref. lelkész.

— Előléptetés. Molnár Ferenc cs. és kir. 63 dik gyalogezredbeli zászlóst a király Ófelsége hadnaggyá léptette elő.

— Helyettes tanítók. A ref. presbitérium tegnapi ülésében Örvendi István és Fekete Kálmán okl. tanítókat és Márton Antal tanítójelöltet az 1916—17-ik évre helyettes tanítóknak alkalmazta.

— A pusztangyalházi közbirtokosság tanácsa dr. Fekete László polgármester elnökle alatt ülést tartott.

— A ref. presbitérium Demjén Ferenc lelkész és K. Kovács József presbiter, h. főgondnok elnökle alatt ülést tartott. Elnök bejelentette, hogy a külső iskolák és a központi fiúiskola a katonaság elhelyezésére átadott, ennél fogva egyelőre a központ, leányiskolában fognak a tanítások megkezdetni félnapos rendszer mellett. Cseke Gábor gondnok a hivatali esküt letette. Elnök szívélyes szavakkal üdvözölte, a megválasztott hasonló szíves szavakkal válaszolt. Egyházkerületi világi tanácsbírói állásnál hat szavazatát Márk Endre debreceni polgármesterre adta a presbitérium, majd Fekete Kálmán kántor temetési stóliáját mérsékelten felemelte. Ezután számos igen fontos iskolai kérdésben hozott határozatot az ülés, így a Parti Gábor és Cseke Gábor nyug. tanítók ünneplésével is foglalkozott.

— Hősi halál. Császi Gábor 3 hová gyalogezredbeli 37 éves népfelkelő, hajduszoboszlói lakos az északi harctéren hivatalos értesítés szerint hősi halált halt. A megboldogult 25 hónapon át bátran kitartással küzdött hazájáért és ezért méltó mindnyájuk őszinte kegyeletére. Hűség, gondos feleséget és nagyszámu családot hagyott maga után. Áldás legyen emlékének!

— A városi óvodában az évzáró közvizsga aug. 30-án tartott meg dr. Fekete László polgármester, gondnoksági elnök vezetése mellett. A csöpp kis növendékek bámulatos sikert mutattak fel, ami Györy Ida óvónő lelkiismeretes, komoly munkásságának a gyümölcse. A megjelenetek meleg szeretettel üdvözölték „Ida néni”, a csöpp gyermekek védő anyját.

— Uj királyi közjegyző. Az igazságügyminiszter dr. U. Szabó Lajos hajduböszörményi városi tisztifőügyészt Hajduböszörménybe kir. közjegyzővé nevezte ki.

HOZZSÚR HAZA ELESETT HŐSEINKET.

Kedvezményes fuvardij mellett eszközli, a szükséges engedélyeket és okmányokat jutányosan megszerzi HAZAI FÖLD Harctéren elesett hőskök exhumálási és hazaszállítási vállalat. Bpest, Rákóczi-ut 59. 1. 5. Telefon József 33—44 előnyös költségvetés díjmentesen.

— Katonaság a városban. A cs. és kir. 63-ik gyalogezred pótzászlóaljja hosszabb tartózkodásra városunkba érkezett.

— Egy jókarban levő kályha eladó. Értékezhetni lehet a nyomdában.

— A Gazdasági Bank részvénytársaság értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a raktárába az intézet helyiségeibe megérkeztek elsőrendű gyártmányú gépek, u. m. Vetőgépek, ekék, szecskavágók, répvágók, boronák, tengeri morzsolók, ekekapák, szénagyűjtők, szóval mindenféle gazdasági felszerelések kaphatók. A gépek minden vétel kötelezettség nélkül megtekinthetők. Egyben tudatja a nagyérdemű közönséget, hogy igen kedvező feltételek mellett folyósít kölcsönöket és betéteket elfogad kedvező kamattal, illetve a betéteket minden felmondás nélkül vissza fizeti.

Hadbavonult Dr. Nagy Béla távollétében szerkesztésért felelős: **BOR JÁNOS.**
Kiadó: **BORBÉLY SAMU.**

Hirdetmény.

A Hajdumegyei Takarékpénztár tulajdonát képező ingatlanát képező következő ingatlanok szabad kézből örök áron eladók és pedig:

Császai Imre-féle 4-ik tized 200 sz. ház.

Kiss György-féle 2-ik tized 7 sz. ház.

Horváth Lajos-féle 1-ső tized 100 sz. ház.

Nagy Imre-féle 7-ik tized 226 sz. ház.

Makai Mihály-féle 2-ik tized 298 sz. ház.

Racz Mártonné-féle 1 hold 1429 négyszögöl tilalmasi szántó föld.

Varga Miklós-féle 10 vékás csipkésbeli szántó föld.

Sándor Imre-féle 1 hold tilalmasi és 6 vékás vajdazugi szántó.

Karika Lajos-féle 11 hold szántó debreceni utfélen.

B. Nagy Albert-féle 11 hold szántó a korpádon.

Tóth Sámuel-féle 1350 négyszögöl citrahtó szántó.

Makai Mihály-féle 2 hold 1500 négyszögöl tilalmasi szántó.

A venni szándékozók bővebb felvilágosításért a Hajdumegyei Takarékpénztárt szíveskedjenek megkeresni.

5655—1916.

Felhívás.

Városunk ellátatlan lakosságának a kellő mennyiségű liszttel való zavartalan ellátása tekintetében a városi tanács minden tőle telhetőt kötelességszerűleg a legmesszebbmenőleg el fog követni, ennek dacára vasuti forgalmi akadályok és egyéb előre nem látható okok miatt ismételen elő állhat azon helyzet, hogy városunk napokon keresztül liszthiányban fog szenvedni, tekintve azon körülményt is hogy a vonatkozó kormányrendelete szerint a városnak többé nem áll módjában, hogy a saját ellátatlan lakosságról maga gondoskodjék, hanem az a törvényhatóság által más helyekről kiutalt lisztkészletekkel fog eszközölni, mindezek alapján a városi tanács ismételen és nyomatékosan felhívja a város lakosságát, hogy egy évi terményszükségletét a saját jól felfogott érdeke szempontjából folyó évi október hó 15-éig lehetőleg mindenki maga iparkodjék beszerezni, ne hogy a hatóság hibáján kívül elő állható liszthiány miatt a közéletmezés terén nagyobb zavarok álljanak elő.

Hajduszoboszló. 1916. augusztus hó 31.

A városi tanács.

5105—1916. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1916. évi IV. oszt. kereseti adó kivétési listáját 1916. évi szept. hó 2-től 1916. évi szept. hó 10-ig terjedő 8 napon át a városháza

adóügyi jegyzői irodájában közszemlére kitétem.

Felhívom az adózókat, hogy azt a közszemle ideje alatt tekintsék meg, s esetleges észrevételeiket tegyék meg.

Hajduszoboszlón, 1916. évi szept. hó 1 napján.

Székely József
adóügyi jegyző.

Hadbavonultak

női családtagjai jó megélhetést biztosíthatnak maguknak, ha

Benes Károlyné

(Budapest, IV. Kristóf-tér 8.) elsőrangú női divatteremmel kapcsolatos szabászati és varró tanintézetében csekély díjazásért a női ruha szabást és varrást rövid idő alatt megtanulják.

Tollat és bőrt

a legmagasabb napiár mellett vesz bármely mennyiségben

Fülöp Hermann

Hajduszoboszlón.

Kivánatra bárkihez is elmegy.

Iskolás leányok és fiúk részére kész **fehéneműek**, paplanok, takarók nagy választékban. Intézeti fehéneműek az összes internátusokba előírás szerint

Kardos Lászlónál

Debrecen, Kossuth-utca 9.

Legujabb divatu
menyasszonyi és eljegyzési
ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696

Halász Nándor

órás és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagy takarékujpalotájában.

Megyei telefon 696.

Veszek écska aranyat és ezüstöt készpénzért a legmagasabb árban!!